

בבית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח"
רחוב הרב עוזיאל 43 ב"ב.

שיעורו של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז זצוק"ל

יום חמישי כ"ב בתמוז התשע"ב, יום חמישי ד' מנחם אב התש"ע
נושאי השיעור:

להצטער בצער החורבן ומדיני תשעה באב והימים שלפניו

א. להצטער בצער החורבן. ב. הכופרים בורחים מהשכל. ג. כל מקום שאדם מישראל מהלך, הקב"ה נמצא אתו. ד. ראוי למעט הגאונות בסעודה המפסקת. ה. אכילת בשר ושתיית יין בימים אלו. ו. סעודה מפסקת על הרצפה עם צפייה לגאולה. ז. נעליים ללא עור בת"ב. ח. רחיצה במים. ט. ברכת "שעשה לי כל צרכי" בתשעה באב. י. אבן תחת הכרית.

לא לברוח מהצער על החורבן

א. הרבה חושבים שהימים האלה שהם ימי בין המצרים, צריכים לעשות כל מה שיכולים כדי לברוח מהצער. כל יום סיום מסכת, כל יום איזה כינור או נבל, "והיה כינור ונבל תוף וחליל ויין משתיהם" (ישעיה ה, י"ב). כל מיני דרכים. כאילו יש מצוה מן התורה לשכוח את הצער. חכמים לא אמרו ככה, אלא אמרו "כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה" (תענית דף ל' ע"ב). רבותינו בספרד היו כמעט נסיכים אם לא מלכים, לא היה חסר להם שום דבר.² וכשרבי יהודה הלוי כותב על החורבן, כותב כאילו הוא רואה את החורבן מול העיניים שלו, בתיאורים מזעזעים, רק אנשים שהלב שלהם אבן לא מזעזעים מהתיאור של "אשחר עדתי ולמאד עניה", או "הלנופלים תקומה", או הקינה על זכריה, או "בת ציון שמעתי ממרת אמריה". אתה קורא ואתה מרגיש שזה לא אדם פשוט, זה אדם מיוחד, והוא רואה את הכל. לכאורה בספרד היה בסדר גמור, היה כבוד גדול לתלמידי חכמים.³ תלמידי חכמים בבית המדרש - מעריכים אותם, מעריצים אותם, עוזרים להם. ומי שהוא קיבל איזה משרה מכובדת אצל המלך, מה הוא עושה? אוסף כמה סופרים ואומר להם: תעתיקו חומש, משנה, גמרא, תשובות הגאונים, ואחר כך כל ישיבה שצריכה ספרים, ישלמו מחיר סמלי ויקחו אותם שילמדו. ככה עשו כולם, רבי חסדאי בן שפרוט, רבי שמואל הנגיד ואחרים ואחרים. ובכל זאת הרגישו את עצמם בגלות.

להיות עבד תחת רגלי אדוני

ב. רבי חסדאי בן שפרוט שמע שיש ממלכה אחת בארץ הכוזר (זה ברוסיה של היום, יש מקום שנקרא "ארץ הכוזר"), ויש להם שמה מזבח, שולחן בית המקדש, ומלך יהודי שמו 'בולן'. (ואולי 'בולן' זה רק הראשון, היה איזה מלך). אז מיד הוא הריץ אליו מכתב - והמכתב נדפס בספרי הכוזרי.⁴ אמר לו: תגיד לי מאיפה

1. דרשה זו נמסרה ע"י מרן רבנו הגדול זצ"ל ביום חמישי כ"ב בתמוז התשע"ב לבחורי ישיבתנו הקדושה - ישיבה גדולה. המערכת.

2. פעם כתב ר' אורי זוהר בספרו "ובחרת בחיים" מהדורא קמא (ראיתי אותו עוד לפני שנודע בנין הישיבה, בתשמ"ג נוסד בנין הישיבה, לפני כן היינו על יד סלבודקא, זאת אומרת לפחות שלושים שנה מאז), אומר שם: לרבי יהודה הלוי לא היה חסר שום תענוג מתענוגי העולם הזה, חוץ אולי ממנוע דיול שלא היה לו...

3. לא היו אז הרבה תלמידי חכמים. מישוה הוכיח את זה, אמר בשו"ת הרמב"ם (ליפסיא סי' קפ"ה) - "ילמדנו רבנו מה פירוש 'אגר נטר'". אצלנו כל ילד שמתחיל פרק איזהו נשך עם רש"י יודע מה זה "אגר נטר" - שכר המתנה, אבל אז היו שואלים כל דבר, כי אין פירוש רש"י.

4. אתם לא קוראים לא כוזרי, לא חובות הלכות, לא שמונה פרקים, לא הקדמת הרמב"ם לפירוש המשנה לסדר זרעים, לא הקדמת הרמב"ם לפרק חלק, אתם סגורים ומרובעים על פי הרחוב. מה הרחוב אומרים? דף יומי, דף יומי, דף יומי... אבל פעם גם עם דף יומי קראו גם את זה. "האדמו"ר מסאטמר למשל קרא את כל המסכתות מכריכה לכריכה, פעם ראיתי ספרו (בשנת תש"ך, שמו "ויאל משה", ושמו רבי יואל מסאטמר, ומשה על שם סבו), ושם הוא כותב "כתוב בכללי הגמרא בדף פלוני" (ויאל משה עמ' ק"כ). כללי הגמרא שמוכאים בסוף מסכת ברכות, היום תלמידי חכמים לא יודעים. שאלו את רבי חיים קניבסקי מה זה "המקשה מקשה בכח והדוחה דוחה בקש"? אמר להם הנה בחולין (דף ק"ז ע"ב) כתוב: "קשה בעיניכם שדחית את אויבי בקש". אבל איפה כתב "המקשה מקשה בכח"? לא ענה. זה מופיע בכללי התלמוד בסוף מסכת ברכות, שם אומרים כללים "דרך ראשי ישיבות - לא להיום, ראשי ישיבות של פעם של ספרד לפני החורבן, ככה היו לומדים - לעשות המקשה חכם לתת לו סברא נכונה, אבל למתוך מנהגם לומר כל הדוחה דוחה בקש". מה פירוש? המקשה מקשה

"וגלות ירושלים אשר בספרד"

ג. ראיתי פעם שבא שגריר ממלך צרפת לעשות עסקה גדולה עם מלך ספרד הערבי,⁶ אמר לו המלך: עכשיו שותים נרגילה. שאל אותו: יש מישוה מהשרים לדבר אתו? אמר לו: כולם שותים נרגילה, יש להם שתיים פרסיים, יושבים רגל על רגל ככה בניחותא, שרים קצת פסוקים של הקוראן וכדומה, ושותים נרגילה, איזה תענוג יש להם... אמר לו: אז עם מי אפשר לדבר? אמר לו: עם יהודי אחד שמו חסדאי, הוא שר משרי המלך. אמר לו: טוב, נדבר אתו. אמר לו: היהודי הזה היום לא יבוא. שאל: למה לא יבוא? אמר לו: כי היום שבת. הוא התפלל: שבת? יש דבר כזה? אמר לו שיבוא מחר, אמר: טוב, מחר אני אבוא. מחר בא בשעה תשע, שאל: איפה חסדאי? אמר לו: חסדאי עוד לא בא. שאל: למה לא בא? אמר לו: הוא מתפלל. הוא התפלל: מתפלל! כמה זמן מתפלל? אמר לו: עכשיו הוא קורא חק לישראל, קורא דף יומי...

בחכמה. לא יתכן שאדם יקשה בדוחק, להקשות צריך כח. אבל המתוך יכול לדחות, לא אני אגיד לך, תקשה לו: "וזה מדקתני..." יתוך: "חסורי מחסרה" - בתירץ מותר להידחק, אבל הקושי צריכה להיות חזקה. אז שם המקור של הדבר הזה. מי שלומד בספרים האלה, רואה איזה חכמה. ובספר הכוזרי כתוב שם מכתב ששלח רבי חסדאי בן שפרוט למלך הכוזר.

5. ואת המכתב הזה כתב אותו רבי מנחם בן סרוק, הוא רצה לחוס על שמו שלא ישתכח שהוא כתב אותו, אז בשיר הראשון בהתחלה, יש שם ראשי תיבות "אני מנחם בן סרוק". אחר כך היה יוכיח גדול ביניהם (לא יודע על מה), אז הוא אמר לו: אתה לא זוכר שאני כתבתי לך את המכתב למלך הכוזר?

6. היה להם ארמון, ועד היום הזה הוא קיים בספרד, לא הרסו אותו, השאירו אותו למזכרת, ארמון ענק שמו 'אלמברה'. אמרו זה לא 'אלמברה', אלא זה 'אלחמרה' - ארמון אדום. בניין עתיק מלפני אלף שנה, הארמון הזה נקרא 'אל-חמרא' בערבית, כלומר אדום (חמרא זה אדום), אבל הנוצרים לא יכולים לבטא 'אלחמרא', אז אמרו 'אלהמרא', ול'אלהמרא' הוסיפו ב"ת" - 'אלמברה'. בארמון הזה יש חדרים חדרים, בכל החדרים יש פסוקים שלקוחים מספר הקוראן של הערבים, ויש חדר אחד שאין שמה פסוקים, הוא ריק, אין בו כלום. ועל יד החדר הזה עוד שרידים של תאנה וגפן ורימון (שבעת המינים), ויש אתרוג והדס, משערים שהחדר הזה היה חדרו של רבי שמואל הנגיד. המלך כיבד אותו, אמר לו: אתה יהודי, אתה לא רוצה פסוקים של הקוראן? בסדר, על החדר שלך לא יהיו פסוקים, לא זה ולא זה, אל תכניס לנו פסוקים של שיר למעלות, כלום. אמר לו: אני רוצה זכר לשבעת המינים. אמר לו: בסדר. תזרע שמה, תיטע מה שאתה רוצה, ונשאר עד היום זיכרון לדבר הזה.

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
י-ם:	19:10	20:26
ת"א:	19:27	20:28
חיפה:	19:18	20:29
ב"ש:	19:26	20:26

לחסינות, להפצה, להנצחות ולקבלת העלון לפנות לפקס 077-3179532 <<<

לו יהודי עם זקן, שאל אותו: מה אדוני רוצה? אמר לו: אני מבקש מקום איפה לשבת. אמר לו: בוא, בוא. ולאט לאט יסד ישיבה נפלאה, בכח הבטוח... **צריך אדם שתהיה לו מדת הבטחון! ולכן אתם קוראים לפעמים ספרי מוסר הקטנטנים של הדורות האחרונים, תלמדו ספרים של ראשונים, תלמדו חובות הלבבות, תלמדו שמונה פרקים, תלמדו הרמב"ם, בישיבה כאן תוכלו להתעשר לא רק בחידושים, אלא גם במחשבה, גם בחשיבה, גם באמונה, שתוכלו להקריין אחר כך, שכל אדם שיבוא אתכם במגע, ירגיש: או, זה בן אדם מיוחד, זה משהו כמו אברהם אבינו. לא אברהם אבינו, אחד ממליון גם טוב, אבל משהו מהתכונה הזאת. כאשר בימים האלה [ימי בין המצרים] אתה רוצה לעשות שמחה, ביום ששי אחר הצהריים שבת נכנסת, אסור לקבל שבת בצער, שבת נכנסת בשמחה, לא אומרים תיקון חצות, ואפשר לעשות סיום הש"ס ביום ששי קצת לפני חצות, אתה גומר בחצות, תתחיל לנגן ולשיר ולעשות הכל, "עלי עשור ועלי נבל עלי הגיון בכנור" (תהלים צ"ד). ובזכות זה שמתאבלים על ירושלים, נזכה ונראה בשמחתה במהרה בימינו, אמן ואמן.**

ראוי למעט הנאותיו בסעודה המפסקת

י. [11] בן איש חי פרשת דברים הלכה י"ט. [בסעודה המפסקת אסור לאכול שני תבשילין וכו'] ופירות חיים יכול לאכול כמה מינים, וכן יכול לאכול פירות חיים עם התבשיל ביחד, וכן יכול לאכול תבשיל אורז עם לבן ויש כמה טעמים לזה. אבל ראוי להתרחק מזה כדי למעט הנאותיו בסעודה זו. אני לפני כל ארוחה לוקח קצת מיץ לברך עליו שהכל, להרויח ספק של ברכת שהכל בסעודה, וגם לבלוע כדורים. בסעודה מפסקת צריך לא לקחת את זה, אפשר לקחת מים. אם אני צמא, אני מברך. ואם אני לא צמא, לא מברכים עליו. סומכים על מרן (ס' קע"ד ס"ז) ועל כל הפוסקים שאין מברכים על המים באמצע הסעודה. [עייין בשו"ת בית נאמן ח"ב חא"ח סי' י"ז].

אכילת בשר ושתיית יין

יא. עכשיו לגבי היין, כתוב (ס' תקנ"א ס"ט. ע"ש) שבשבוע הזה לא אוכלים בשר ולא שותים יין [ו"א מר"ח עד התענית, וכן המנהג. ועי' בהגהות א"מ שם הערה 5-6]. וכתב כף החיים (שם אות קכ"א) שבירושלים לא נהגו להחמיר ביין, אלא שותים יין. וככה גם נהגו בגר"בא, ככה כותב רבי כלפון ע"ה (ברית כהונה מערכת הר"ש אות ח), שותים יין כל השבוע. לכן במוצאי שבת לכולי עלמא אפשר לעשות הבדלה על היין (ע"ש בשו"ע ס"ה), רק האשכנזים מחמירים. מה הם עושים? מברכים על היין, ונותנים לתינוק לשתות (הרמ"א שם). אתה בירכת על היין, אתה [לכאורה לכתחילה] צריך לטעום, איך אתה מברך [ולא טועם]? [ובאמת מנהג החזו"א היה לטעום קודם שנתן לקטן (או"ח ח"ב ע"ב קל"ה)]. לכן אמרתי פעם עצה טובה לרבי מרדכי גנוט. העצה היא לעשות הבדלה על בירה (בירה לבנה, לא בירה שחורה, בירה שחורה לא שוה פרוטה... היא לא משכרת), בירה לבנה משכרת. ודבר שהוא משכר יכול להיקרא "חמר מדינה" [ועייין בהערות א"מ שם הערה 1]. בחוץ לארץ אבא לא הסכים לקדש על בירה, אבל כל הרבנים התירו בירה [ע"י סימן ער"ב ס"ט]. ככה מפורש בבן איש חי (שנה ב' פרשת בראשית אות כ"ח), ככה מפורש גם בכף החיים (ס' קפ"ב אות ז). וככה מפורש בפרק ערבי פסחים (פסחים דף ק"ז ע"א). ראיתי בשו"ת הרד"ל (ס' ד) שאומר ששיכר שכתוב ברש"י פרק ערבי פסחים זה שיכר שעורים, אז מוכח מהגמרא ששיכר שעורים זה חמר מדינה¹². לכן אפשר להבדיל על בירה אם היא חמר מדינה, ולא על מיץ, ולא על קפה, ולא על תה, ולא על חלב, על אלה לא עושים הבדלה [ע"י בהערות א"מ ס' רצ"ו הע' 6]. האשכנזים עושים הבדלה על הכל (מסכנים, בשואה עשו הבדלה על מים! מה לעשות?!) אבל ההלכה לא ככה, דבר משכר נקרא חמר מדינה, לכן אם אתם רוצים להחמיר בבקשה, הם מחמירים גם בהבדלה של שבת חזון, תעשו על בירה, אמר לי: זו עצה נפלאה, אני אכתוב אותה ב"דבר בעתו"¹³.

11. שיעור זה בהלכות תשעה באב נמסר ע"י מרן רבנו הגדול זצ"ל בבית מדרשו ביום חמישי ד' במנחם אב התש"ע. המערכת.
12. אצלנו בבית מעולם לא שתינו בירה, פעם אחת הרב צבאן היה אצלנו בבית, אז לכבודו קנינו בירה, בירה גדולה קצת, שתו מה ששתו ונשאר. רצינו לשתות, היינו ילדים... איזו מרה... איזה בירה זו! איזה אנשים... וכל הפקקים שמא זרוקים, בארץ ובתונס, רובם ככולם - תשעים ותשעה אחוז - בירה. התרגלנו לבירה, בירה זה חמר מדינה, היא משכרת.
13. [שאלה מהקהל: למה האיש מצליח אמר לא להבדיל על בירה? ואמר לו מרן זצ"ל:] כי הוא אמר שזה לא חמר מדינה, ככה הוא שמע מרבותיו - מרבני תונס - שחמר מדינה זה רק ערק. אבל ערק אי אפשר לשתות, מי יכול לשתות רביעית בערק? אין דבר כזה, לכן ככה אמרו. אבל היום הבירה זה חמר מדינה, יכול להיות שבזמנם הבירה לא הייתה מצויה, אבל אבא לא אמר טעם. פעם אחת רבי ניסן [פינטו] רצה לעשות [הבדלה] על בירה, הלך יוסף צבאן (שגר עכשיו בבאר שבע) אמר לו: אני אגיד לך... רץ מהר לאבא, ואבא אמר: לא, לא. בסדר. [שאלה נוספת מהקהל: יש תוספות בע"ז (דף ח' ע"ב ד"ה מכי) שסתם שיכר זה שיכר תמרים, לא שיכר

דישראל מחכים" (ב"ב דף קנ"ח ע"ב). "וממר דרור אבקת עפרייך" - האבק והעפר של ארץ ישראל [מתוקים]. אדם עולה חדש, כשבאנו לכאן לפני כארבעים שנה היו זבובים ויתושים וחום. מזגן? מי חלם על מזגן? הולכים בדרך, והעפר נכנס לעיניים, אומרים: אוי, בתונס היה יותר טוב. לא אדוני, העפר הזה זה מר דרור! זה בשמים! זה העפר של ארץ ישראל. "כי רצו עבדיך את אבניה ואת עפרה יחננו" (תהלים ק"ב ט"ו). היה אדמו"ר אחד לפני מאתיים שנה שהביא עפר מארץ ישראל בשביל יהודים שרוצים לשים אותו תחת ראשם בקבר בשעה שהם נפטרים מן העולם, והוא היה מוכר אותו במחיר של זהב. כמה משקל העפר הזה? מחירו כמו משקל זהב. בא אחד אמר לו: תוריד לי קצת. אמר לו: חצוף! אתה מוריד מערך העפר של ארץ ישראל? זה זהב! לא, בשום פנים לא אתן לך פחות מזה. אתה בא לכאן ואתה יכול לאסוף כמה שתרצה. "וממר דרור אבקת עפרך, ונופת צוף נהרייך" - הנהרות שלך, המים של כנרת, כל נהר בארץ ישראל זה "נופת צוף" - זה דבש. ככה הרגיש רבי יהודה הלוי, ככה הרגישו כל חכמי ספרד. (חכמי אשכנז גם הרגישו, אבל הביטויים שלהם לא עזים כמו הביטויים של הספרדים). אדם שרוצה להיות ירא שמים, יקח את הפיטטים של ימים נוראים, יתעמק בהם, כל מלה ומלה פנינה, איזה מלים יש להם! איזה דבקות בקב"ה יש להם! לרבי יצחק בן גיאת יש פיט שמתחיל ככה "אלוקי, אחפש ימותי למצוא יְהוָה, אכן אץ לבי ויקר מקרהו, בית היוצר והנה הוא", מי שקורא לא מבין מה הוא מדבר. זה פסוק בירמיה (י"ח). ירמיה אומר שה' אמר לו: "קום וירדת בית היוצר" - היוצר שעושה כלי חרס, "וארד בית היוצר והנה הוא עושה מלאכה על האבניים" (שם פסוקים ב-ג). אז רבי יצחק בן גיאת תיקן פיט לומר אותו ביום כיפור לפני יוצר (אולי באמצע תפלת יוצר), אמר, אני מחפש את הקב"ה, מחפש כל ימותי למצוא נווהו, איפה אתה גר ואיפה אתה נמצא? "אכן אץ לבי" - לבי ממנה, "ויקר מקרהו" - קרה לו מקרה ללב שלי, "בית היוצר והנה" - הגעתי לתפלת יוצר והנה הקב"ה נמצא שם. "יוצר משרתים ואשר משרתתי", אחר כך "שמחים בצאתם ששים בבואם". אתה רואה את השמש ואת הירח (שהם יצירות של הקב"ה).

הכופרים בורחים מהשכל

ז. כל הכופרים היום, אל תחשבו שהם כופרים בשכל, להיפך! הם בורחים מהשכל, הם כופרים נגד השכל, הם לא כופרים מרוב ידע, להיפך. אפילו אחרי שהמציאו את התיאוריה האחרונה של המפץ הגדול, רק אין לו מנפץ. פתאום בא מפץ וזהו, פתאום יצאו בני אדם בקומתן בצביון ובחכמתם, מוח של בן אדם מכיל מאה מיליארדים של תאים! תכפילו בשבעה מיליארד פלוס של בני אדם בעולם, כמה מיליארדים של מיליארדים של תאים שיש באדם בלבד, כמה יש בנמלה, וכמה יש בחיות, וכמה יש בעלי חיים, וכמה יש בפרחים, וכמה יש בצמחים, זה הכל מפץ? הוא אמר [מי שהמציא את התיאוריה הזו] אני מפרד לדבר על המפץ, כי אז יבינו שיש משהו מאחורי המפץ, יש משהו מנפץ. כן, יש משהו מנפץ, אתה לא תברח מזה. והם אומרים: לא, העולם ככה לבד. הבן אדם הזה חצי משותק, אבל העולם הולכים אחריו, כי הוא משחרר אותם, "תעשה מה שאתה חפץ". הם לא יברחו!

אתה לא בודד ה' הולך איתך

ח. לכן אדם צריך לדעת להכיר את בורא עולם, להחדיר אמונה חזקה בלב התלמידים, בלב החברים, בלבך קודם כל, שאתה תרגיש שה' הולך איתך, אף פעם לא תרגיש מיואש, אף פעם לא תרגיש בודד, אף פעם לא תרגיש "אני, מי עוזר לי"? (לפני כמה שנים היה לנו ילד קטן בבית בן ארבע שנים שהיה בריא, שמו שמעון, עכשיו הוא גדול בן פורת יוסף, אבל הוא חכם. כשאמא שלו הולכת, הוא בוכה: מי יישמור עליו? דיבור של תינוק, אני צריך שומר...). השומר האמתי זה ה', הוא השומר. ה' שומרך ה' צלך על יד ימינך" (תהלים קכ"א, ה').

כל מקום שאדם מישראל מהלך, הקב"ה נמצא אתו

ט. כתוב בפרשת בלק "ה' אלקיו עמו ותרועת מלך בו" (במדבר כ"ג, כ"א). אומר הבעל שם טוב כל מקום שאדם מישראל מהלך, הקב"ה נמצא אתו. כשאדם מאמין בזה, הוא יחוש את זה, הוא ירגיש את זה, בכל מקום שילך אף פעם לא יהיה מיואש. אומרים על רב אחד, שמו הרב גרשון ליבמן (זה שיסד ישיבת אור יוסף בצרפת בפולין - או פבלין, לא משנה). החכם הזה הוא שריד מהשואה (לא זוכר איך הסיפור שלו), הוא ירד לאמריקה, ולא ידע מלה באנגלית. בא ממדינות רוסיה, שם מדברים באידיש. אז הוא ירד מהמטוס וישב, מה יעשה? התחיל לומר 'בטוחן', 'בטוחן', (אתה יודעים מה זה 'בטוחן'? בטוחן...). אז אמרו: הבן אדם הזה משונה, באיזו שפה הוא מדבר? אמרו להם: מדבר באידיש. הביאו

1957 שנים לחורבן בית המקדש

סעודה מפסקת על הרצפה עם צפיה לגאולה

יב. [הלכה כ']. בסעודה המפסקת לא ישב על גבי כרים - על גבי כריות - אלא על מחצלת או כסות דק, ולא ישב על קרקע ממש, מה זה "קרקע ממש" של הרב? פירושו קרקע לא מרוצפת, ממש עפר, **ודבר זה קשה הוא על פי הסוד**. קרקע לא טובה, אבל אם היא מרוצפת לא נורא. **ומותר לשבת על גבי נסר שאינו גבוה טפח**. על איזה עץ גבוה מעט פחות מטפח, אפשר לשבת. **ולא ישבו שלשה ביחד לאכול בסעודה זו, כדי שלא יתחייבו בזימון**. ומה אכפת לנו שיתחייבו בזימון? אז הרב נותן טעם שהזימון מורה על קביעות, ואנחנו לא רוצים שיהיה קבע לסעודה זו שהיא בשביל האיבול, כי אנחנו מקוים שיבוא הגאול. **מאז ועד היום, תמיד מקוים שיבוא הגאול. אבל איך יבוא הגאול כשעדיין אנחנו במחלה שהביאה את החורבן? "שנאת חנם" מאז ועד היום!** כמה פעמים, הימנים והשמאלנים, אחד ככה ואחד ככה, הולכים ומגלים דברים לאויב! מה זה? איך הגענו לדבר הזה? אחר כך חרדים וחרדים, אחר כך עדות ועדות, אחר כך מפלגות ומפלגות, הכל חורבן ושוממה. **יבוא הגאול כשקודם כל אנחנו נתקן את המעשים שלנו**. אדם שומע את ההפסדה של ירמיה הנביא בתשעה באב, כל מלה ומלה לא השתנה כלום, כאילו נכתב בשבוע הזה (כאילו נכתב בשבוע של פרשת 'עמנואל'), ראה ירמיה הנביא וכתב: "איש ברעהו יתהלך", שונאים אחד את השני, "שבתך בתוך מרמה, במרמה מיאנו דעת אותי" (ירמיה ט', ה'). עשו קידוש ה' ה' ירחם, זה לא קידוש הגמרא היה ככה, היום לא. אבל היום כולנו יודעים ששונאים בירה לרוב, יש בירה מכבי, ובירה לא מכבי, ובירה גולדסטר, ובירה גרמניה... כולם שותים. בירה זה חמר מדינה הרבה יותר מערק. האשכנזים ברוסיה אין להם יין, היו עושים קידוש ביום שבת על ערק. רבי ניסן היה אומר שהיו עושים קידוש על וודקה של 96 מעלות, ה' ירחם. (אמר: אם תשים בה גפרור, זה דולק... לא בדיוק, הגפרור לא דולק, הכוונה שאם תשים גפרור דולק שמה, זה יתלקח כמו נפט ממש). אבא אמר לו: איך אפשר לשתות דבר כזה? אמר: בגלל הקור אפשר, קר מאוד שמה, שלוש מעלות מתחת לאפס, אז יכולים לשתות את זה ולא יקרה להם כלום. אמר לו: אבל רביעית איך שותים? לא ענה לו. איך אפשר לשתות רביעית - 90 גרם - וודקה? זה כמו שאדם שותה נפט, שותה אלכוהול בצורה איומה. איך אפשר לשתות דבר כזה? אז ביביע אומר (ח"ג חאו"ח סי' י"ט אות ח') מביא פוסקים אשכנזים ואדמו"רים שנהגו בבוקר להלק, לא אצ"ר רביעית, מספיק (בזוהר וכו"ב) אפילו כל שהוא, לא מלאו לוגמיו ולא שום דבר, מספיק לשתות מעט מאוד. אבל לא כדאי לעשות ככה. ובהבדלה לכל הדעות צריך לשתות רביעית, וודקה או ערק אי אפשר לשתות רביעית (בפרט אם הוא חזק), אלא אם כן אדם שיכור שהוא רגיל בערק של ארבעים, או שיעשו על בירה. בירה לדידן זה נקרא חמר מדינה. פעם אמר לי רבי שמעון מייזון (הרב של גאס, והוא היה בתונס) שכתוב בקונטרס היחיילי שזה נקרא חמר מדינה. חיפיתי בכל קונטרס היחיילי ולא מצאתי, אבל בן איש חי ככה אומר, ויש לזה עוד כמה מקורות. אדם יבדוק בבן איש חי שלנו, בהגהות פרשת בראשית (אות כ"ב) בשנה שניה הזכרתי כמה מקורות לזה. [וע' בזה בשו"ת בית נאמן ח"ד חאו"ח סי' נ"ב].

והיו כולם ישרים וצדיקים ואוהבים, ואוהבים אחד את השני ויבוא הגאול. לכן הסעודה הזאת היא רק זמנית, ולא עושים זימון. לכן בתונס - לא בג'רא - היו עושים סעודה מפסקת בכוסכוס. הרב שלנו היה אומר למה עושים 'כוסכוס'? כדי שאפילו ישבו שלושה, אין זימון, כוסכוס זה מזונות.¹⁴

נעליים ללא עור

יג. [הלכה כ"א] לא ילכו יחפים ממש בתשעה באב, אלא ינעלו מנעל של בגד, אבל של עור אסור. יש כאלה מחמירים בנעליים של ספורט, אבל דחו דבריהם. הם אומרים שלא מרגישים את הקרקע וצריכים להרגיש. אבל מרגישים קצת, אם הקרקע חמה מדאי או קרה מדאי אדם מרגיש. לכן נעליים של ספורט שאין בהם עור לא למעלה ולא למטה מותר.¹⁵

רחיצה במים

יד. [הלכה כ"ב] בתשעה באב לא ירחץ, ואפילו להושיט אצבעו במים אסור. ובנטיילת ידיים של שחרית או של בית הכסא, יטול עד סוף קשרי אצבעותיו. ואם היה לכלוך בידיו או פניו, מותר לרחצו. [ל'רחץ' זו טעות, או 'ל'רחץ' בפשטות, הח"ת בשו"א נח]. **וכן מי שדרכו להיות עיניו דומעות, יש תרופה לעיניים כשהם דומעות להשיים אותם במים, אפילו למלא כוס מים קרים נקיים זכים צלולים, ולשים את העיניים במים, זה ירגיע את העין, אז אם אדם ככה, יכול לרחוץ את העיניים, ובבקר אחר שיקץ משנתו יהיה לכלוך בגבות עיניו, (יש קוראים לזה 'פלפוף', הרב כתב 'לכלוף', היינו הך), מותר לרחצם. וכן מי שיש לו חולי עינים, ודרכו לרחצם במים קרים לרפואה מותר.** מים קרים הכי טובים מכל התרופות שבעולם. יש טיפות, אבל הטיפות האלה רק שלא יהיה יובש, מים גם כן טובים, וכבר שמואל אמר את זה (שבת דף ק"ח ע"ב), טיפת צונן שחרית בעינים, יותר טובה מכל קילורין שבעולם.¹⁶ אז מי שיש לו חולי עינים, מותר לו לרחוץ אותם במים קרים. וכן

14. [שאלה מהקהל: היו אוכלים כוסכוס בלי לחם והיו מצליחים לצום? ואמר לו מרן זצ"ל:] אם טעמת כוסכוס בחיים, אתה יכול לצום יומים, לא יום אחד.... [שאלה נוספת: מה הדין בדיעבד אם התחייבו בזימון, זימנו או לא? ואמר מרן זצ"ל:] כן, ככה משמע. "שלא יתחייבו בזימון", משמע שאם ישבו התחייבו. נבדוק את זה, אבל ככה משמעות הדברים. [הערת המערכת: כדברי מרן זצ"ל כן פסק בחזון עובדיה ד' תענית עמ' ע"ד שבידיעבד שאלו יחד, זימנו].

15. [הערה מהקהל: פעם רב אחד אשכנזי בא בתשעה באב להיות סנדק, ובה עם גרביים. ואמר מרן זצ"ל:] הם צדיקים, הם מחמירים מאד וגם מקלים מאד... החומרות הגדולות שיש לאשכנזים, גורמות שיש להם קולות גמורות. הספרדים הולכים באמצע, בשביל הזהב, לא מחמירים יותר מדאי ולא מקלים יותר מדאי. לכן זכינו שאין לנו כופרים, אין לנו אפיקורסים, אין לנו משכילים, אין לנו מתבוללים, אין לנו רפורמים, ואין לנו קונסרבטיבים. כשאדם מגזים בחומרות, יהיה אחר כך הצד השני. צריך לקרב כל אדם. אולי יש חכם מחמיר - מחמיר, אבל על כל פנים הוא לא מורה ככה להלכה. פעם כתבתי שבקריאת התורה [בכל השנה כולה] יכולים לשבת, ככה כולם נוהגים לשבת [עיי' בירחון א"ת כסלו תשנ"ג סי' ל"ג ושבת תשנ"ג סי' ט"ו]. אמרו לי: אבל הגר"ז מבריסק עמד. אמרתי: הגר"ז מבריסק עמד - זו חומרא. וראיה שיכולים לשבת, הרמב"ם כתב (הוצאת מקיצי גורמים סי' מ"ו) על עשרת הדברות שצריכים לשבת. אם בכל התורה כולה עומד, אז מה הבעיה בעשרת הדברות, הרי כל הזמן אנחנו עומדים בקריאת התורה? קם אחד מאמריקה ואמר: מה, הגר"ז זו חומרא? כן! זו, זו חומרא, זו חסידות. מה יש בזה? מה אמרנו? פגענו בו? הפוך. אבל יש חושבים כל מה שעושה הגר"ז מבריסק זו הלכה [למעשה]. זו הלכה לחסידים, אבל מן הדין יושבים. ככה הגאונים, ככה המקובלים, ככה כף החיים (סי' קמ"א אות כ'), ככה בן איש חי (שנה ב' פרשת תולדות אות ט"ו), ככה נהגו כל הדורות אצל הספרדים, בקריאת התורה יושבים, ואם יש מקום שאחד עומד וכולם יושבים, מושיבים אותו בכח... סיפר לי משהו שהיה רב אחד מחב"ד (נדמה לי הרב בנימין גורודצקי) שהיה בלבנון או בסוריה (אני לא זוכר, לפני שנים רבות) במוצאי שבת, עשו הבדלה בבית הכנסת, וכולם היו יושבים והוא עמד. בא משהו מאחוריו, והושיב אותו בכח... תשב, מה אתה מתחכם? "לא יעמוד בין היושבים" (דרך ארץ רבה פ"ה ה"ה). מה אתה עומד? אתה חסידא קדישא? מרן פסק (סי' רצ"ו סי' ס"ו) שהבדלה מיושב, נקודה. זה הכל. וגם הגר"א (שם סקי"ז) מסכים עם מרן.

16. שמואל היה רופא מומחה, הרפואה שלו הייתה מיוחדת. הרב עובדיה (שיחיה) כשמתאר את שמואל אומר: חבל שלא היינו בימיו... מה היה שמואל? כתוב (ב"מ דף פ"ה ע"ב) שלרבנו הקדוש היה כאבים בעינים. אמר לו שמואל: נשים לך תרופה. אמר לו רבי: כואב לי (הוא ממשפחה של נשיאים), היא שורפת. אמר לו: טוב, נשים לך מתחת לראש, נעשה אותה במינון יותר חזק, והכח שלה תגיע לעינים. אמר לו: עדיין כואב לי. אמר לו: טוב, נשים לך מתחת לכרית. התרופה מתחת לכרית, היא תנעוץ את הכרית, תיכנס מהעורף, ותגיע לעינים. עשה ככה והבריא. זה פלא פלאים. אמר לו: עכשיו אני רוצה לסמוך אותך, לא יקראו לך 'שמואל', יקראו לך 'רבי שמואל'. ואז בשביל לסמוך, זה לא כמו היום שכל אחד 'רבי', 'רבי'. כל אחד

פתייל תכלת, מצוות ציצית בשלמות!

הנאון רבי יצחק שלמה זילברמן זצ"ל
...ולעצם הענין, אני עיינתי בענין התכלת יותר משנה...
ואני משוכנע בזה בדאות גמורה שהדבר יצא מגדר ספק...
והלוא ואחרים ג"כ היו משקיעים בזה עין כל הצורך.
בכבוד רב יצחק שלמה זילברמן

עוד אין לך תכלת?
הקצק לזר היום וקבל סממל!
סממל - ק' עזר שחרית

0799-1000-65

זוכרתם - רחוב - ירושלים - תל אביב

מוקדי מכירת ספרי מכון אורח צדיקים ברחבי הארץ:
מוקד מרכזי מושב ברכיה מוסדות "חכמת רחמים" 08-6727523 / 9105* שלווחה 6

תל אביב ביתאום עם המוקד בבריה סניף: רחוב זלמן שזר 653-3137692 נתיב: רחוב הרטום 054-8603293	באר שבע רחוב משה שנינו 75, שטח פלתי 050-2020644 ני ברין שיבת "כסא רחמים" רח' עזיאל 26	חיפה חשבה מנהר 050-4122763 אסלון: חנות חוריה 06-6750641	ירושלים הסמיטה הספרדית רח' 4 82-517-2265 בניית רח' קבתי 054-844-9460	תל אביב רחוב משה כהן 052-767-9513 רחוב משה כהן 054-844-9460
--	--	---	---	--

050-410-42 17

לחסייות, להפצה, להנצחות ולקבלת העלון לפנקס 077-3179532 <<<

אבן תחת הכרית

טז. וליל תשעה באב ישנים אבן תחת הכר. לא יחכה בלילה לחפש אבנים, ביום כבר לוקחים אבנים, מביאים את האבן הכי גדולה בשביל אבא (מגיע לו...) כדי לזכור את חורבן בית המקדש. כי המדרש אומר (ויקרא רבה פרשה כ"ט אות ב') "ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו... והנה מלאכי אלקים עולים ויורדים בו" (בראשית כ"ח, י"א-י"ב). מי אלה המלאכים האלה? מדרש רבה אומר שאלה מלאכי חבלה, מלאך של בבל, מלאך של פרס ומדי, מלאך של יון ומלאך של אדום. מלאך של בבל עולה שבעים מעלות ויורד, מלאך של פרס עולה חמשים ושנים ויורד, מלאך של יון עולה מאה ושמונים מדרגות ויורד, (למה? כי מאה ושמונים שנה שלטו היוונים בישראל, אחר כך הלכו לגיהנם...), אחר כך ראה את המלאך של אדום עולה ועולה ועולה, יעקב אבינו נתפחד, אמר לו הקב"ה: אל תדאג, תשמע, "אם תגביה כנשר, ואם בין כוכבים שים קנך, משם אורידך" (עובדיה א'; ד'), גם הוא ירד. למה חכמים אמרו ככה? המדרש הזה נכתב בזמן שרומי היתה בשיא המדרגה, ולא ידעו מתי תיפול, לכן כתבו את זה. אבל היום יודעים שגם רומי נפלה. והפסוק שאומר "אם תגביה כנשר" רומז גם על רומי וגם על אמריקה, נשר זה הסמל של רומי, "ובין כוכבים שים קנך" - הדגל של אמריקה כולו מלא כוכבים, "ובין כוכבים שים קנך, משם אורידך". אורידך גימטריא דולאר, אם אתם עושים צרות לישראל, הדולר שלכם ירד מטה מטה, לא ישאר ממנו מאומה. ככה יהיה. כל אומה שעשתה רעות לישראל, קיבלה בסוף מכה שאין כמוה בעולם. רומי היתה בשיא המדרגות, היתה ממש למעלה למעלה. ורומי איפה היא? ויון - חכמים, פילוסופים, אסטרונומים, היום כלום, כמי שאינם בעולם. פעם הותיקן היה חולש על כל עמי אירופה, והיום היא מדינה קטנטנה בעולם, "הנה קטון נתתיך בגוים", קטון אותיות נטקון "בוזי אתה מאד" זה עולה 476, זה שנת ארבע מאות שבעים ושש למנין הגוים, אז נפלה רומא כולה. גם כל אלה, גרמניה ואחרים כולם ילכו, אבל בינתיים יש לנו אבנים ששמים אבן תחת מראשותיו, כל אחד ישנים אבן שירגיש צער. ואם דרכו לישון על שת' כריות, ישנה מנהגו וישן על כרית אחת. ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

המבשלות מדיחים הבשר והירקות במים כדרכם. רוצים להכין את האוכל, [בבגדאד] היו אוכלים בשר במוצאי תשעה באב, היום לא אוכלים. מרן כותב (סי' תקנ"ח ס"א) מנהג כשר לא לאכול בשר במוצאי תשעה באב, אבל כנראה בבגדאד החום היה מתיש אותם, אז היו אוכלים

ברכת "שעשה לי כל צרכי" בתשעה באב

טז. [הלכה כ"ג] אין מברכין ברכת שעשה לי כל צרכי, משום שכולם יחפים. הרב עובדיה (שיחיה) אומר שאפשר לברך כיון שלובש נעלי ספורט, ויש על מי לסמוך. כתב ככה שלמי ציבור (דף נ"א ע"ב). ככה פעם אמר לי: שלמי ציבור כתב שרק המקובלים יעשו כמו האר"י [שלא לברך], אבל שאר העם יכולים לברך, כלומר יכולים לברך נגד האר"י. אבל המנהג כמו האר"י, אף על פי שכתוב בילקוט יוסף בשנים האחרונות "ונהגו לברך", זה לא נהגו, זה מנהג שהרב חידש. אחרי שהוא מחדש, שומעים את דבריו ומתחילים לברך. פעם היה מברך בלחש שלא ידעו כולם. אחר כך אמר: אני מברך. אחר כך אמר: מי שרוצה לברך לברך יברך. ואחר כך: "נהגו לברך"... המנהג הנכון לא לברך, ומי שרוצה לברך ואומר שגם לדעת האר"י הסיבה שלו כי אז הלכו יחפים (או כמעט יחפים) והיום אחרת, אפשר לסמוך, אבל הנכון הוא שלא לברך.

קושיותיו, המציא פלפול כזה, לפעמים מדובב לחץ [אומרים דברים בטלים]. והתירוץ הוא: כן, אבותינו חיו מאות שנים! היום יש שיטה הפוכה, יש אחד שמו פרופסור נתן אביעזר מבר אילן, כתב שלפי הרפואה יכול אדם לחיות תשע מאות שנה, והוא מוכיח את זה. התורה כפשוטה, לא צריך להידחק שרק אלה - שת אנוש וקין וכו' - חיו מאות שנים, לא, בדור ההוא כולם חיו ככה, הוא מוכיח את זה. יש לו ספר "הבריאה לאור המדע" (משהו כזה, יש לו ספר שנקרא "בראשית ברא" ועוד ספר שהופיע השנה, קראתי אותו כולו, אבל יש בו קצת שטויות. אומר יכול להיות שהעולם בא מאליו, אבל ואבל ואבל. לא יכול להיות שבא מאליו, מי שאומר שבא מאליו [זה כן] הוא צריך לתת מס שפתיים לכופרים... אבל הוא אדם ירא שמים, יש לו בת חרדית, ואפילו מביאים אותו במקומות חרדים), כתב שם שהדברים כפשוטם, וכתב: "והיה לי העונג לפגוש גברת אחת גויה בת מאה ושלושים, והיא רגועה, והיא מדברת לענייני". "פלא פלאים"... היה לך העונג? לנו היה העונג. לפני כמה עשרות שנים בצפת היה הסבא קדישא אלפנדר, חי מאה ועשרים שנה, יומיים לפני הפטירה שלו כתב הערות על ספר שאלות ותשובות. הנשמע כדבר הזה בעולם? אדם עם שכל צלול בגיל לפחות מאה ושמונה עשרה?! אז יש דבר כזה, למה הלכת לאחת מקנדה? בשביל מה הלכת לשם?!

לילה של ישועות גדולות

לפתיחת כל השערים ולתיקון נשמות הקרובים

מוצאי שבת קדש פרשת דברים כייל היולות רבנו האר"י הקדוש יערכו רבני ותלמידי מוסדות "חכמת רחמים"

תיקון נפטר

לעשות נחת רוח לקרובים ויקרינו ע"פ הסדר המסור בשושלת הקבילה באמירת כל התהלים עם שבעה כרתי ברית

תיקון בית

לילה שלם של לימוד בני צדיקים עין המעיל לנפשות מהאדם שונות ולפתוח לו שער הצלחה והר נחת

רוחו של רבנו האר"י הקדוש תחפוץ עלינו ועליכם בלילה הקדוש

72 ש"ח לכל שם כמנין שם ע"ב

למסירת שמות ותרומות חייגו עכשיו:

9105*

שולחו הודעה 08-6727523 | בעמדת נדריים פלוס

מנחה אנשי 24 שעות, רב קרי

השנה זכות רבנו האר"י הקדוש תעמוד לכם!

ביום ההילולא הקדוש ה' באב מורנו הרב שליט"א ותלמידי ישיבת "חכמת רחמים" יעלו לציון רבנו האר"י הקדוש ויעתירו עליכם ועל בני ביתכם בתפילה ובתחנונים

הדמנות מיוחדת לתפילה ביום המסוגל לישועות!

בתרומת 36 ₪ עבור כל שם

פתח לנו שערי הפרנסה

בתרומת 180 ₪ וטעילה תקבלו עד אליכם את קטעי הפרנסה שחוננו על הציון הקדוש

למסירת שמות ותרומות חייגו עכשיו:

9105*

שולחו הודעה 08-6727523 | בעמדת נדריים פלוס

מנחה אנשי 24 שעות, רב קרי

למען תספר

ספרי התלמוד הנשפכים, אלא עוד שמו אותו בכלל.

והוא כתב ככה: "שאלו שרופה באש לשלום אבליה, המתאנים שכן בחצר זבוליה. השואפים בעפר ארץ והפואבים, המשתוממים עלי מוקד גויליה" - שהם לקחו את הגוילים שלהם, והוקידו אותם. "הולכים חשכים ואין נגה, וקוים לאור יומם עליהם אשר יורח ועליה" - מקוים לאור יומם שיזרח עליהם, וגם עליה. ויש שם חרוז אחד נורא ואים, אומר על מלכות רומי - מלכות אשכנז: "תשב ברב גאון לשפט בני אל בכל המשפטים ותביא בפליגיה" - בפליגים, שופטים רשעים כמותם. "עוד תגור לשרף דת אש וחקים, ולכן אשרי שישלם לך גמולך. צורף פליד ואש להכעבו זה נתנך כי באחרית תלהט אש בשולך". אמר: למה ה' נתן את התורה בפליד ואש? לרמוז שסופם ישרף אותם באש. אחר כך כתב: "סיני על כן בך בחר אלקים ומאס בגדולים ורחם בגבוליה. להיות למופת לדת כי תתמטע ותחד מקבוצה והן אמשל משלך". אמר: הר סיני, ה' בחר בך בגלל שאתה הכי שפל, לרמוז שהדת שלנו תרד מטה מטה. ויברך ה' שלא רק שלא ירדה [אלא עלתה מעלה מעלה]. רב שלמה עמאר שיהיה בריא אומר, ראיתי בבית הללן (כמדמיני, או במקום אחר באמריקה) שיש שם שתי תמונות ענקיות זה מול זה. אחד של משה רבנו נבידו לוחות הברית, והשני של הרמב"ם. יודעים אמות העולם שכל מה שיש להם אינו שונה כלום לעצמת התורה שלנו, התורה שלהם מעתקת משלנו, גנובה משלנו. אבל בזמן מהר"ם מרוטנברג לא ראו דבר כזה. לכן אמר התורה נתנה בפליד ואש, כדי שפסוק תשרף. איך יהיה דבר כזה? "אתמה לנפשי ואיך יערב לחכי אכול, אחרי ראיתי אשר אספו שללך. אל תוך רחובך כנדות, ושרפו שלל עליון אשר תמאס לבוא קהלך". בכפסוק כתוב בעיר הנדחת (דברים י"ג, י"ז) "ואת כל שללך תקבץ אל תוך רחובך". והגמרא בסנהדרין (דף ק"א ע"ב) אומרת: "שללך ולא שלל שממים". שורפים רק את השלל של העיר הנדחת, אבל אם יש שם ספרי תורה תפלין ומזוזות אסור לנגוע בהן. והרב אומר שפאן לקחו דוקא שלל שממים - שלל של תורה ושרפו את זה. "עוד תצדי בעדי שני ותף תחכי, תלכי במחול וצהלי במחליך. ירום לבכי בעת יאיר לך צור, ונגיה לחשכך ויאירו אפליך". הוא מנחם שבפסוק יגיע הזמן שהתורה תלך בצעדי מחול. כשעושים כפאן הנכנס ספר תורה, איזה פייטנים ואיזה רקודים עושים. יגיע הזמן שהתורה תתעלה מעל כל הפושעים האלה. את הקנינה הזאת אנחנו לא אומרים אותה, האשכנזים אומרים אותה, אבל הם לא קוראים אותה בגרסא כמו שאני קורא אותה. אני קורא אותה כמו שאני קורא קינת "ציון הלא תשאלו לשלום אסירך". (בית נאמן גליון 367 אבות ד' - ח').

"שאלו שרופה באש לשלום אבליך"

רבי מאיר מרוטנברג [מגדולי הראשונים] היה גדול וקדוש וטהור. ככה מתאר אותו מהרש"ל (בהקדמתו לים של שלמה לבבא קמא), אמר "איש ענין וטהור אשר אין באחרונים כמוהו", והיה רבו של הרא"ש. מהר"ם מרוטנברג ראה בחייו בשנת חמשת אלפים ד' שהביאו עשרים וארבעה קרונות מלאים ספרים מכתב יד (עוד לא היה דפוס) ושרפו אותם בכנסיה. ואז מהר"ם מרוטנברג התחיל לקונן. והקנינה שלו שקולה במשקל של "ציון הלא תשאלו לשלום אסירך". הוא מתחיל ככה: "שאלו שרופה באש לשלום אבליך, המתאנים שכן בחצר זבוליה" - אנחנו מתאנים לגור בארץ ישראל, ובאמת מהר"ם מרוטנברג רצה לגור בארץ ישראל, יותר מאחר היו הוא וכמה יהודים שספקו ביניהם להתאסף באיזו עיר, ומשם להגיע לארץ ישראל. אבל בא מומך אחד רשע מרשע, שהקדש וספר לשלטונות שמהר"ם מרוטנברג שהוא הרב הראשי של יהודי אשכנז, רוצה לברח לארץ ישראל. תפס אותו המלך ואמר לו: אתה לא תברח סתם, צריך לשלם עליך כפר, סכום גדול מאוד. היהודים היו מוכנים לשלם. אבל הרב אמר להם: לא, אסור. "אין פודין את השבויים יותר מפדי דמיהו, מפני תקון העולם". (ככה המשנה אומרת בגטין דף מ"ה ע"א). אם יש לך שבויים, והשבאי דורש שבבילם הרבה כסף, אל תתן לו. כי אז יראה שזה טוב ויחזק עוד יהודים וישובו אותם. "וישב ממנו שבי" (במדבר כ"א, א'). אל תתנו לו. אמרו לו: אבל אתה הרב של העיר, ואתה שונה הכל. אמר להם: לא, אני כמו כלם. ונשאר שם שבע שנים! וכתב שם פרוש על סדר טהרות (והוציאו אותו בש"ס וילנא. כתבו שם "פרוש שכתב רבי מאיר מרוטנברג במגדל אגנשהיים"). מה זה מגדל אגנשהיים? בית כלא, וקראו לו מגדל כי יש שם שומרים שלא יברחו.

ואחרי מותו נשאר ארבע עשרה שנה בלא קבורה. (וספר לי חכם אחד מאמריקה ששם משפחתו 'באבד'. אמר לי: אנחנו מוציאו של מהר"ם מרוטנברג. באבד זו המשפחה של המנחת חנוך. באבד ראשי תבות בן אב בית דין. (אני יודע אם זה פרוש אמת)). אחרי פטירתו עזר המלך לא הרשה לקבור אותו, עד שבא עשיר אחד ושלם כל ממונו. בתחלה המלך רצה סכום קטן, ועכשיו שראה שלא הצליח, דרש סכום כפול ומכפל שאף אחד לא יכול לשלם אותו. אז אחד אמר: אני משלם את הכל עד שיבוא הרב שלנו לקבורה, והביאו אותו לקבורה. וראה בחלום שאמר לו הרב: אתה תהיה לידי בעולם הבא! והוא לידו גם בעולם הזה. ספר לי היהודי הנ"ל שהם קבורים אחד ליד השני. מהר"ם מרוטנברג היה עניו, וצדיק, וחסיד, וקדוש שאין כמוהו בעולם. לכן מהר"ם מרוטנברג ראה עני עמו. וכאשר יותר מאחר רצה לעלות לארץ מנע אותו המלך ושם אותו בכלא. לא די לו שהוא סבל מלראות

ידע תדע

מי כתב [שו"ת] תורה לשמה? הבן איש חי [רבנו יוסף חיים]. ולמה לא כתב "אני כתבתי" [אלא כותב: אימא! [יש] בספר תורה לשמה? [בדומה] כי אם יכתב "אני כתבתי" זה כבר לא תורה לשמה... יש בזה קצת פרסום, והוא רוצה לכתב לשם שמם בלבד. אומרים שבשנות תרמ"ב העלילו על האחים שלו שהם לא שלמו כספים מס הנכנסה וכו' וכו', היתה להם חנות והם מרוויחים, היו סוחרים גדולים. העלילו עליהם, והכניסו אותם לבית סתר. ורבי יוסף חיים היה נהנה מהחנות, כל החנות על שם אחיהם הגדול שהוא גאון גדול, והיו מביאים לו כסף, אז גם הוא נכנס לפלא. ישב שם שלושים יום, וכתב ספר. והוא מספר בספרו "חסדי אבות" - הוא לא אמר שזה הוא, אבל אמר תלמידיו שהכונה על עצמו - שפליגה האחרון הוא חולם כמה לדים שעוברים בפה, והוא לא יודע מי הם הילדים האלה. בסוף הכל היו לו בן ובת. אמר לו בעל החלום: כל אלה לדים שלך. שאל אותו: מאיפה יש לי שלושים לדים? "מי לך לא את אלה ואני שכולה וגלמודה" (ישעיה מ"ט, כ"א). אמר לו: פאן בחדר הזה יש נשמות שקשורים אליך ומחכים לך, שבביל זה באת לבית הסתר. "למען הראותה הבאתה הנח" (יחזקאל מ', ד'). עכשיו תקנות אותם, כתבת ספר חדשים וכל מיני דברים.

אז כשנצא משם אמר: זהו, פגעה בו עין הרע מרב הדרשות היפות שהיה דורש, ישב לו בפנה שש שנים, הסתגר ועשה תעניות. שש שנים לא היה אוכל בלילה, ואז חבר את הספר "תורה לשמה". לא רצה להתגאות בספר, אמר "זו תורה לשמה"

זוכרים ומאירדים!

תורמים 2 ערכות ל-2 ילדים, לזכרו ולכבודו של מרן ראש הישיבה זצוק"ל, שבירך באופן אישי במשך שנים רבות את התורמים לפרוייקט גדול זה.

ואתם זוכים להתברך על צינו הקדוש והטהור על ידי תלמידי חכמים מופלגים, שיעתירו בעדכם לבשורות טובות ויתמלאו משאלות לבכם לטובה.

וגדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם!

אמץ ילד

כמה שמחת
לקבל ילקוט חדש!?

ב - 360 ש"ח אותה מאיר לילד בציוד חדש!

400 ילדים
ממשפחות נזקקות

יפתחו את שנת הלימודים הבאה,
בשמחה בהרגשה טובה וברגל ימין,
עם ערכת בית ספר חדשה המכללת
ילקוט חדש, מחברות וכלי כתיבה.
בזכותך!

תבחר לך ילד או משפחה,
וה' ישמח את שלך!

ניתן לתרום בהעברה בנקאית לפקודת:

תמכין דאורייתא - ירך יעקב (ע"ר)
קוד מוסד - 38365

בנק דיסקונט סניף 139 מס' חשבון 166712355

חייג עכשיו ותרום ערכה:

055-6763536

